

WOJSKOWA AKADEMIA TECHNICZNA
Podstawy Pomiarów Elektrycznych
 Studia stacjonarne

Ćwiczenie nr 3

Protokół

Temat: **Pomiary pośrednie. Wyznaczanie charakterystyk układów**

Grupa nr: ..... 1. .... 2. .... 3.	Data wykonania ćwiczenia: ..... <hr/> Prowadzący: ....
--	---

Uwagi:

Zapoznanie z wyposażeniem stanowiska pomiarowego

Na podstawie oględzin przyrządów na stanowiskach, wskazówek prowadzącego oraz instrukcji użytkowania przyrządów pomiarowych sporządzić wykaz przyrządów wykorzystywanych w ćwiczeniu oraz wykaz ich parametrów i wypełnić tabelę 1 i 2.

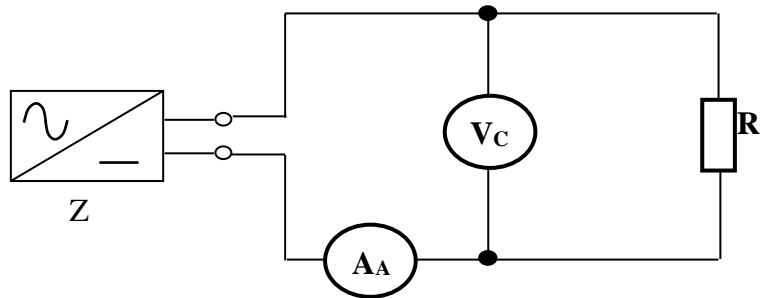
Tabela 1. Wykaz przyrządów pomiarowych

Lp.	Nazwa przyrządu	Typ	Producent
1.	Zasilacz stabilizowany		
2.	Multimetr analogowy 1	MS306	
3.	Multimetr cyfrowy 1	CD772	
4.	Rezystor dekadowy		
5.	Generator cyfrowy		
6.	Multimetr analogowy 2	HC-5050E	
7.	Multimetr cyfrowy 2	APPA 208	
8.	Transformator		

Tabela 2. Zestawienie parametrów wykorzystywanych przyrządów pomiarowych

Lp.	Nazwa przyrządu	Funkcja pomiarowa	Nazwa parametru	Wartość parametru przyrządu	
				Napięcie	Prąd
1.	Zasilacz stabilizowany	-	Zakresy stabilizacji		
2.	Multimetr analogowy 1 (MS306)	U _{DC}	Podzakresy pomiarowe		
			Dokładność		
			R_{wew}		
		I _{DC}	Podzakresy pomiarowe		
Dokładność					
3.	Multimetr cyfrowy 1 (CD772)	U _{DC}	Podzakresy pomiarowe		
			Dokładność		
			R_{wew}		
		I _{DC}	Podzakresy pomiarowe		
Dokładność					
4.	Rezystor dekadowy	-	Zakres regulacji dekad		
			Mnożniki dekad [$\times \Omega$]		
			Klasa dekady		
5.	Generator cyfrowy	-	Zakres częstotliwości		
6.	Multimetr analogowy 2 (HC-5050E)	U _{AC}	Podzakresy pomiarowe		
			Zakres częstotliwości		
			Dokładność		
7.	Multimetr cyfrowy 2 (APPA 208)	U _{AC}	Podzakresy pomiarowe		
			Zakres częstotliwości		
			Dokładność (dla podzakresu 4V)		

1. Pomiar pośredni mocy

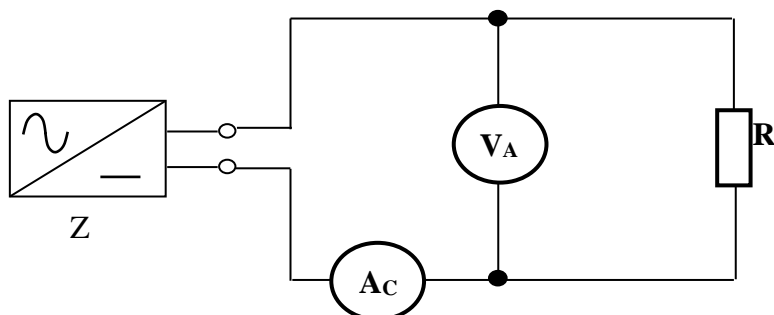
Rys. 1. Schemat układu do pomiaru mocy metodą pośrednią

- Połączyć układ zgodnie z rysunkiem 1. Wykorzystać multimetry MS306 i CD772.
- Ustawić multimetr cyfrowy do pracy w funkcji woltomierza napięcia stałego.
- Ustawić multimetr analogowy do pracy w funkcji amperomierza prądu stałego.
- Ustawić wartość rezystancji opornika dekadowego równą 1 kΩ.
- Dla zadanych w tab. 3 wartości napięcia zasilającego wykonać pomiary napięcia i prądu (pamiętać o doborze optymalnych podzakresów pomiarowych). Wyniki zamieścić w tab. 3.

Tabela 3. Wyniki pomiarów

Lp.	U_{zas}	I_{NA}	I_{mA}	U_{NC}	U_{mC}
-	V	mA	mA	V	V
1.	10,0				
2.	8,0				
3.	6,0				
4.	4,0				
5.	2,0				
6.	1,0				

2. Pomiar pośredni rezystancji

Rys. 2. Schemat układu do pomiaru rezystancji metodą pośrednią

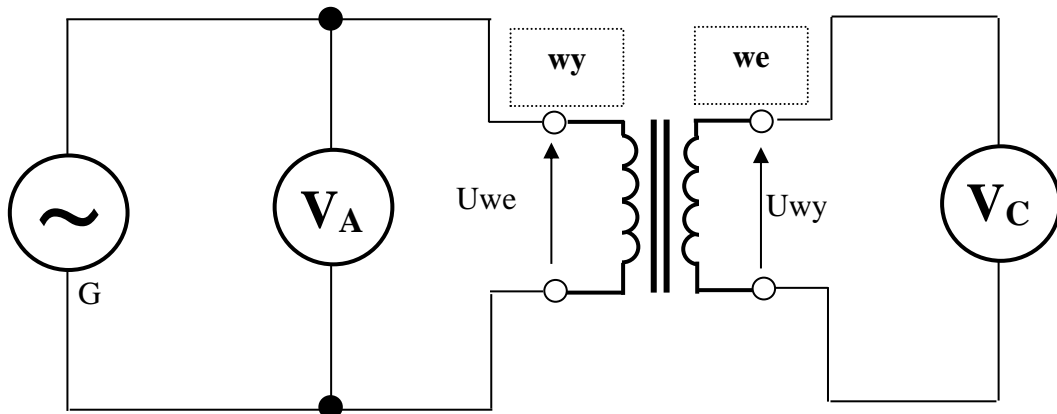
- Połączyć układ zgodnie z rysunkiem 2. Wykorzystać multimetry MS306 i CD772.
- Ustawić multimetr analogowy do pracy w funkcji woltomierza napięcia stałego.
- Ustawić multimetr cyfrowy do pracy w funkcji amperomierza prądu stałego.
- Ustawić zadaną w tab. 4 wartość rezystancji na oporniku dekadowym. Następnie, ustawić zadaną w tab. 4 wartość napięcia zasilającego.

– Wykonać pomiar napięcia i prądu (pamiętać o doborze optymalnych podzakresów pomiarowych). Wyniki zamieścić w tab. 4.

Tabela 4. Wyniki pomiarów

Lp.	R_{dek}	U_{zas}	U_{NA}	U_{mA}	I_{NC}	I_{mC}
-	k Ω	V	V	V	mA	mA
1.	0,2	4				
2.	0,5	7,5				
3.	1,0	10				
4.	5,0	15				
5.	10,0	20				
6.	50,0	25				

3. Pomiar charakterystyki amplitudowej transformatora

Rys. 3. Schemat układu pomiarowego do pomiaru charakterystyki amplitudowej transformatora. Należy zwrócić uwagę na sposób załączenia transformatora - sygnał z generatora musi być podany na zaciski oznaczone "wy" (transformator obniża wtedy napięcie).

– Połączyć układ pomiarowy zgodnie z rysunkiem 3. Wykorzystać multimetry HC-5050E i APPA 207.

– Przygotować multimetry do pracy jako woltomierze napięcia przemiennego.

– Skręcić pokrętkę regulacji amplitudy sygnału z generatora na minimum (jeśli to możliwe).

Włączyć generator.

– Ustawić sygnał sinusoidalny o częstotliwości 1 kHz i wartości skutecznej 1 V.

– Zmieniając częstotliwość sygnału z generatora w zakresie od 1 do ok 20 kHz z krokiem np. 0,1 kHz i obserwując wskazanie woltomierza cyfrowego znaleźć częstotliwość f_{max} , przy której napięcie wyjściowe badanego układu jest największe. Zapisać jej wartość w tabeli 5 w wierszu odpowiadającym pomiarowi nr 24.

– Rozplanować wartości częstotliwości, dla których wykonane zostaną pomiary w następujący sposób: zakres częstotliwości pomiarowych ma wynosić od 1 kHz do ok 20 kHz z tym, że na początku i końcu zakresu pomiary mają być realizowane rzadziej co 1 lub 0,5 kHz a w okolicach f_{max} „gęściej” – co 0,2 kHz

– Przeprowadzić pomiary napięcia wyjściowego układu przy stałym napięciu wejściowym równym 1 V dla wyznaczonych częstotliwości. Wyniki zanotować w tabeli 5.

Tabela 5. Wyniki pomiaru napięcia wyjściowego badanego układu w funkcji częstotliwości

Lp.	f	U_{wy}	Lp.	f	U_{wy}
	kHz	V		kHz	V
1.	1,0		19.		
2.			20.		
3.			21.		
4.			22.		
5.			23.		
6.			24.		
7.			25.		
8.			26.		
9.			27.		
10.			28.		
11.			29.		
12.			30.		
13.			31.		
14.			32.		
15.			33.		
16.			34.		
17.			35.		
18.			36.	20,0	

4. Pomiar charakterystyki przetwarzania transformatora

Charakterystyką przetwarzania transformatora jest zależność napięcia wyjściowego U_{wy} od wejściowego U_{we} , przy ustalonej częstotliwości $f = \text{const}$.

W układzie jak na rysunku 3 dokonać pomiaru **wartość skutecznej napięcia wyjściowego** badanego układu dla **zadanych wartości skutecznych napięcia wejściowego** (kontrolowanego za pomocą woltomierza analogowego) dla trzech ustalonych częstotliwości $f_1 = 1\text{kHz}$, $f_2 = f_{\text{max}}$, $f_3 = f_{\text{max}} + 1\text{kHz}$, gdzie f_{max} jest częstotliwością, przy której amplituda napięcia wyjściowego osiągnęła wartość maksymalną. Wyniki zanotować w tabeli 6.

Tabela 6. Wyniki pomiarów napięcia wyjściowego transformatora w funkcji napięcia wejściowego

$f_1 = 1\text{kHz}$			$f_2 = f_{\text{max}} = \dots \text{kHz}$			$f_3 = f_{\text{max}} + 1\text{kHz} = \dots \text{kHz}$		
Lp.	U_{we}	U_{wy}	Lp.	U_{we}	U_{wy}	Lp.	U_{we}	U_{wy}
	V	V		V	V		V	V
1.	1,5		1.	1,5		1.	1,5	
2.	1,3		2.	1,3		2.	1,3	
3.	1,1		3.	1,1		3.	1,1	
4.	1,0		4.	1,0		4.	1,0	
5.	0,9		5.	0,9		5.	0,9	
6.	0,8		6.	0,8		6.	0,8	
7.	0,7		7.	0,7		7.	0,7	
8.	0,6		8.	0,6		8.	0,6	
9.	0,5		9.	0,5		9.	0,5	
10.	0,4		10.	0,4		10.	0,4	